

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 6. srpnja 2021.
(OR. en)

10154/21

**Međuinstitucijski predmet:
2021/0158 (NLE)**

**ECOFIN 639
CADREFIN 334
UEM 174
FIN 515**

ZAKONODAVNI AKTI I DRUGI INSTRUMENTI

Predmet: PROVEDBENA ODLUKA VIJEĆA o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Danske

PROVEDBENA ODLUKA VIJEĆA (EU) 2021/...

od ...

o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Danske

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost¹, a posebno njezin članak 20.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

¹ SL L 57, 18.2.2021., str. 17.

budući da:

- (1) Izbijanje bolesti COVID-19 narušilo je gospodarstvo Danske. Bruto domaći proizvod (BDP) po stanovniku Danske u 2019. iznosio je 172 % prosjeka Unije. Prema Komisijinoj proljetnoj prognozi 2021. realni BDP Danske smanjio se za 2,7 % u 2020., a očekuje se da će se u 2020. i 2021. kumulativno povećati za 0,1 %. Dugotrajni aspekti koji utječu na srednjoročne gospodarske rezultate uključuju tržište rada koje dobro funkcionira, snažan proizvodni sektor usmjeren na izvoz te razvijene socijalne usluge. Iako je razina produktivnosti u danskom gospodarstvu i dalje među najvišima u Uniji, rast produktivnosti već je dugo usporen, posebno u uslužnom sektoru usmjerenom na domaće tržište. Za poticanje održivog i uključivog rasta u Danskoj ključno je osigurati ponudu radne snage u okruženju demografskih i tehnoloških promjena te riješiti problem nedostatka radne snage, posebno kvalificiranih radnika i stručnjaka za informacijske i komunikacijske tehnologije.

- (2) Vijeće je 9. srpnja 2019. i 20. srpnja 2020. Danskoj uputilo preporuke u kontekstu europskog semestra. Vijeće je Danskoj posebno preporučilo da poduzme sve potrebne mjere kako bi učinkovito odgovorila na pandemiju, postigla razborite srednjoročne fiskalne pozicije i osigurala održivost duga, uz istodobno povećanje ulaganja. Preporučilo joj Danskoj i da poboljša otpornost svojeg zdravstvenog sustava. Kako bi se potaknuo gospodarski oporavak, Danskoj je preporučeno da na početku pojačano financira već razrađene projekte javnih ulaganja i promiče privatna ulaganja. Vijeće je isto tako Danskoj preporučilo da ulaganja usmjeri u zelenu tranziciju i digitalnu tranziciju, osobito u čistu i učinkovitu proizvodnju i uporabu energije, održivi prijevoz te istraživanje i inovacije, među ostalim s ciljem proširenja inovacijske baze. Naposljetku, Vijeće je preporučilo da Danska poboljša učinkovitost nadzora sprečavanja pranja novca i učinkovito provodi svoj okvir za sprečavanje pranja novca. Nakon što je ocijenila napredak u provedbi tih preporuka za pojedinu zemlju u trenutku dostave plana za oporavak i otpornost, Komisija smatra da je Danska ostvarila znatan napredak u pogledu preporuke da poduzme sve potrebne mjere za djelotvorno suočavanje s pandemijom, postizanje razboritih srednjoročnih fiskalnih pozicija i održivost duga te istodobno povećanje ulaganja. U pogledu preporuke za poboljšanje otpornosti njezinog zdravstvenog sustava Danska je ostvarila određen napredak. Isto vrijedi i za preporuku da se u cilju poticanja gospodarskog oporavka na početku pojačano financiraju već razrađeni projekti javnih ulaganja i promiču privatna ulaganja te za preporuku da se ulaganja usmjere u zelenu tranziciju i digitalnu tranziciju, osobito u čistu i učinkovitu proizvodnju i uporabu energije, održivi prijevoz te istraživanje i inovacije. Određen napredak zabilježen je i u pogledu ostvarivanja cilja proširenja inovacijske baze. Komisija smatra da je Danska ostvarila određen napredak u poboljšanju učinkovitosti nadzora sprečavanja pranja novca i učinkovitoj provedbi svojeg okvira za sprečavanje pranja novca.

- (3) Danska je 30. travnja 2021. u skladu s člankom 18. stavkom 1. Uredbe (EU) 2021/241 Komisiji dostavila svoj nacionalni plan za oporavak i otpornost. Plan je dostavljen nakon postupka savjetovanja, provedenog u skladu s nacionalnim pravnim okvirom, koji uključuje lokalne i regionalne vlasti, socijalne partnere i druge relevantne dionike. Nacionalna odgovornost za planove za oporavak i otpornost temelj je za njihovu uspješnu provedbu, trajan učinak na nacionalnoj razini te vjerodostojnost na europskoj razini. Na temelju članka 19. Uredbe (EU) 2021/241 Komisija je ocijenila relevantnost, djelotvornost, učinkovitost i koherentnost plana za oporavak i otpornost Danske, u skladu sa smjernicama za ocjenjivanje utvrđenima u Prilogu V. toj uredbi.
- (4) Planovima za oporavak i otpornost trebali bi se nastojati ostvariti opći ciljevi Mehanizma za oporavak i otpornost uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/241 („Mehanizam”) i Instrumenta Europske Unije za oporavak uspostavljenog Uredbom Vijeća (EU) 2020/2094¹ kako bi se podržao oporavak nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19. Njima bi se trebala promicati ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija Unije doprinosom šest stupova iz članka 3. Uredbe (EU) 2021/241.

¹ Uredba Vijeća (EU) 2020/2094 od 14. prosinca 2020. o uspostavi Instrumenta Europske unije za oporavak radi potpore oporavku nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19 (SL L 433I, 22.12.2020., str. 2.).

- (5) Provedba planova država članica za oporavak i otpornost predstavljat će koordinirani napor koji se sastoji od reformi i ulaganja u cijeloj Uniji. Koordiniranom i istodobnom provedbom te provedbom prekograničnih i višedržavnih projekata te će se reforme i ulaganja međusobno jačati i stvoriti pozitivan učinak prelijevanja u cijeloj Uniji. Stoga će otprilike jedna trećina učinka Mehanizma na rast i otvaranje radnih mjesta u državama članicama proizaći iz prelijevanja iz drugih država članica.

Uravnotežen odgovor kojim se doprinosi šest stupovima

- (6) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (a) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.1. Priloga V. toj uredbi plan za oporavak i otpornost Danske u velikoj mjeri (ocjena A) predstavlja sveobuhvatan i primjereno uravnotežen odgovor na ekonomsku i socijalnu situaciju te time primjereno doprinosi svih šest stupova iz članka 3. te uredbe, uzimajući u obzir specifične izazove s kojima se dotična država članica suočava te dodijeljena financijska sredstva za Dansku.

- (7) Člankom 3. Uredbe (EU) 2021/241 propisano je da bi se područje primjene Mehanizma trebalo odnositi na područja politike od europske važnosti podijeljena u šest stupova: (a) zelena tranzicija; (b) digitalna transformacija; (c) pametan, održiv i uključiv rast, uključujući gospodarsku koheziju, radna mjesta, produktivnost, konkurentnost, istraživanje, razvoj i inovacije te unutarnje tržište koje dobro funkcionira, s jakim malim i srednjim poduzećima („MSP-ovi”); (d) socijalna i teritorijalna kohezija; (e) zdravlje te gospodarska, socijalna i institucionalna otpornost s ciljem, među ostalim, povećanja pripravnosti za krize i kapaciteta za odgovor na krize; te (f) politike za sljedeću generaciju, djecu i mlade, kao što su obrazovanje i vještine.
- (8) Plan za oporavak i otpornost uključuje mjere kojima se doprinosi svim šest stupova, pri čemu se znatan broj komponenti plana za oporavak i otpornost istodobno odnosi na više stupova. Time se osigurava sveobuhvatan i koherentan pristup svakom stupu. Nadalje, s obzirom na posebne izazove s kojima se suočava Danska, posebnim naglaskom na zelenu tranziciju te na pametan, održiv i uključiv rast, zajedno s ukupnim ponderiranjem među stupovima, plan za oporavak i otpornost pruža u velikoj mjeri sveobuhvatan i primjereno uravnotežen odgovor na ekonomsko i socijalno stanje.
- (9) Plan za oporavak i otpornost uravnotežen je, koherentan i ambiciozan odgovor na izazove s kojima se suočava Danska te se njime djelotvorno rješavaju ključni izazovi povezani s oporavkom i budućom otpornosti, posebno zelena tranzicija i digitalna tranzicija, uz istodobno jačanje biološke raznolikosti. Očekuje se da će poticanje rasta i otvaranja radnih mjesta te jačanje zdravstvenog sustava pridonijeti otpornijem i povezanijem društvu.

- (10) Plan za oporavak i otpornost je snažno usmjeren na zelenu tranziciju i u njegovih se pet od sedam komponenti navode mjere povezane s energijom i klimom. Mjere uključuju provedbu zelene porezne reforme, promicanje ulaganja u energetske učinkovitost, održivi cestovni promet, poljoprivredu te zeleno istraživanje i razvoj. Planom za oporavak i otpornost se nastoje svladati digitalni izazovi u raznim područjima, kao što su izrada nove nacionalne digitalne strategije, potpora ulaganjima MSP-ova u digitalizaciju, proširenje pokrivenosti ruralnih područja širokopojasnom mrežom i nastavak digitalizacije zdravstvenog sektora. Očekuje se da će opći porezni programi pridonijeti pojačanom financiranju zelenih i digitalnih ulaganja te ulaganja u istraživanje i razvoj i da će se zelenom poreznom reformom ubrzati zelena tranzicija.
- (11) Sve mjere na kojima se temelje komponente plana za oporavak i otpornost u velikoj mjeri obuhvaćaju politike koje pridonose pametnom, održivom i uključivom rastu, otvaranju radnih mjesta, konkurentnosti i dobrom funkcioniranju unutarnjeg tržišta. Plan za oporavak i otpornost je snažno usmjeren na istraživanje i razvoj, s više od 17 % ukupnih rashoda namijenjenih za zelene projekte istraživanja i razvoja. Očekuje se da će ulaganja u istraživanja i razvoj imati pozitivan učinak prelijevanja na produktivnost. Građevinski projekti predviđeni planom za oporavak i otpornost trebali bi podupirati MSP-ove i otvaranje radnih mjesta na lokalnoj razini, a program digitalne potpore MSP-ovima bi trebao pomoći u prevladavanju prepreka ulaganjima i primjeni novih i naprednih tehnologija i rješenja za e-trgovinu. Proširenje pokrivenosti širokopojasnom mrežom vrlo velikih brzina na ruralna područja u kojima takve veze još nije bilo moglo bi pridonijeti uključivanju novih MSP-ova u digitalno gospodarstvo.

Svladavanje svih ili znatnog dijela izazova utvrđenih u preporukama za pojedinu zemlju

- (12) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (b) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.2. Priloga V. toj uredbi očekuje se da će se planom za oporavak i otpornost doprinijeti djelotvornom (ocjena A) svladavanju svih ili znatnog dijela izazova utvrđenih u relevantnim preporukama za pojedinu zemlju upućenima Danskoj, uključujući njihove fiskalne aspekte ili izazove utvrđene u drugim relevantnim dokumentima koje je Komisija službeno donijela u kontekstu europskog semestra.
- (13) Plan za oporavak i otpornost sadržava opsežan skup reformi i ulaganja koji se međusobno dopunjuju i doprinose djelotvornom svladavanju svih ili znatnog dijela ekonomskih i socijalnih izazova navedenih u preporukama za pojedinu zemlju koje je Vijeće uputilo Danskoj u okviru europskog semestra 2019. i 2020., posebno u područjima energetske, klimatske i digitalne otpornosti zdravstvenog sustava te istraživanja i razvoja.

- (14) Glavni je cilj plana za oporavak i otpornost ubrzati zelenu tranziciju. Zelena porezna reforma ključna je inicijativa reforme. Ona u prvom koraku uključuje veći porezni odbitak za ulaganja kao poticaj poduzećima za ubrzanje zelenih ulaganja, što bi trebalo olakšati provedbu reforme. U drugom koraku viši porezi na energiju od 2023. odnosit će se na udio CO₂ iz energije iz fosilnih izvora, čime će se potaknuti korištenje čiste energije i smanjenje emisija stakleničkih plinova. Osim toga, plan za oporavak i otpornost sadržava namjenske komponente za poboljšanje energetske učinkovitosti kućanstava, industrije i javnih zgrada, promicanje održivih prijevoznih rješenja i osiguravanje sredstava za zelene projekte istraživanja i razvoja.
- (15) Plan za oporavak i otpornost sadržava i nekoliko općih i ciljanih mjera kojima se potiče digitalna tranzicija. Očekuje se i da će postupci amortizacije u okviru zelene porezne reforme u velikoj mjeri potaknuti digitalna ulaganja. Ciljanim subvencijama trebalo bi poduprijeti napore koje MSP-ovi ulažu u digitalizaciju i pridonijeti proširenju pokrivenosti širokopojasnom mrežom na ruralna područja u kojima prethodno nije bila dostupna. Očekuje se da će se novom danskom „digitalnom strategijom” pokrenuti važne reforme za daljnje poboljšanje digitaliziranosti javne uprave (s interoperabilnošću kao ciljem) i osigurati građanima i poduzetnicima bolji pristup javnom sektoru.

- (16) Plan za oporavak i otpornost snažno je usmjeren na istraživanja i razvoj. Uključuje financiranje javno-privatnih partnerstava u području istraživanja i razvoja usmjerenih na zelenu tranziciju te privremeno podizanje općeg praga za porezni odbitak za istraživanja i razvoj radi poticanja takvih ulaganja. Nadalje, očekuje se da će te mjere potaknuti veći broj poduzeća da se uključe u aktivnosti istraživanja i razvoja, čime bi se proširila inovacijska baza. Očekuje se da će se zelenim partnerstvima za istraživanja MSP-ovima otvoriti nove mogućnosti sudjelovanja u aktivnostima istraživanja i razvoja povezanim s klimom te promicati širenje inovacija.
- (17) Plan za oporavak i otpornost sadržava mjere koje bi trebale povećati otpornost zdravstvenog sustava. Uključuje infrastrukturnu i logističku potporu kako bi se osigurale zalihe najvažnijih lijekova, upravljanje hitnim situacijama i praćenje najvažnijih medicinskih proizvoda. Proširenjem digitalizacije i primjene telemedicine osigurao bi se bolji i pravedniji pristup određenim zdravstvenim uslugama. U istraživačkoj studiji povezanoj s bolešću COVID-19 trebalo bi ispitati stupanj i trajanje imunosti te utvrditi je li cjepivo jednako učinkovito u različitim skupinama stanovništva.
- (18) Za preporuke koje se odnose na izravni odgovor fiskalne politike na pandemiju može se smatrati da su izvan područja primjene plana za oporavak i otpornost Danske, neovisno o tome što je Danska fiskalnim sredstvima u 2020. i 2021. općenito primjereno i dostatno odgovorila na hitnu potrebu potpore gospodarstvu, u skladu s općom klauzulom o odstupanju iz Pakta o stabilnosti i rastu.

Doprinos potencijalu rasta, otvaranju radnih mjesta i ekonomskoj, socijalnoj i institucionalnoj otpornosti

- (19) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (c) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.3. Priloga V. toj uredbi očekuje se da će plan za oporavak i otpornost snažno utjecati (ocjena A) na jačanje potencijala rasta, otvaranje radnih mjesta i ekonomsku, socijalnu i institucionalnu otpornost Danske, čime se doprinosi provedbi europskog stupa socijalnih prava, među ostalim i promicanjem politika za djecu i mlade, te na ublažavanje ekonomskih i socijalnih posljedica krize uzrokovane bolešću COVID-19, čime se jačaju ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija i konvergencija unutar Unije.
- (20) Simulacije službi Komisije pokazuju da plan za oporavak i otpornost, zajedno s ostalim mjerama Instrumenta Europske unije za oporavak, ima potencijal za povećanje BDP-a Danske za od 0,4 % do 0,6 % BDP-a do 2024. Plan uključuje ambiciozan paket reformi i ulaganja kako bi se odgovorilo na izazove s kojima se ta zemlja suočava i ojačala njezina ekonomska, institucionalna i socijalna otpornost. Očekuje se da će se predloženim mjerama ojačati konkurentnost i produktivnost Danske zahvaljujući potpori ulaganjima i promicanju istraživanja i razvoja, inovacija i digitalizacije. Općenito se očekuje da će provedba plana za oporavak i otpornost u kratkoročnom razdoblju pozitivno pridonijeti rastu BDP-a i rastu zaposlenosti te ojačati potencijalni output u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju.

- (21) Očekuje se da će provedba plana za oporavak i otpornost pridonijeti održavanju visokog stupnja socijalne kohezije povećanjem zaposlenosti u ruralnim područjima i proširenjem digitalnih usluga. Očekuje se da će glavni doprinos rastu i zapošljavanju stići iz pojačano financiranih zelenih i digitalnih ulaganja, obnove zgrada povezane s energetsom učinkovitošću te ulaganja u održivi prijevoz, poljoprivredni sektor i istraživanja i razvoj. Očekuje se da će provedba plana za oporavak i otpornost pridonijeti i socijalnoj koheziji zahvaljujući mjerama za ranjive skupine. Nadalje, očekuje se da će pozitivan učinak na zapošljavanje pridonijeti boljoj integraciji osoba na marginama tržišta rada, uključujući osobe s manjkavim formalnim obrazovanjem i osposobljenošću, radnike migrantskog podrijetla i osobe s invaliditetom. Jednom od mjera plana za oporavak i otpornost nastoji se ranjivim skupinama omogućiti bolji i pravedniji pristup zdravstvenoj skrbi putem telemedicine.

- (22) Očekuje se da će provedba plana za oporavak i otpornost pozitivno pridonijeti ekonomskoj, institucionalnoj i socijalnoj otpornosti Danske. Ekonomskoj otpornosti posebno pridonose postupci amortizacije u okviru zelene porezne reforme kojima se podupiru poduzeća, posebno MSP-ovi. Očekuje se da će se planom za oporavak i otpornost poboljšati institucionalna otpornost zahvaljujući mjerama za digitalizaciju zdravstvenog sustava, logističkoj i infrastrukturnoj potpori za najvažnije medicinske proizvode te reformama i ulaganjima predviđenima u javnoj upravi u okviru nove digitalne strategije. Socijalna otpornost poboljšava se mjerama za jačanje otpornosti zdravstvenog sustava ili doprinos većoj zaposlenosti. Mjere će pomoći u provedbi akcijskog plana za europski stup socijalnih prava koji je potvrđen na sastanku na vrhu u Portu 7. svibnja 2021. te se očekuje da će pridonijeti poboljšanju razina pokazatelja iz pregleda socijalnih pokazatelja.

Načelo „ne nanosi bitnu štetu”

- (23) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (d) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.4. toj uredbi očekuje se da će se planom za oporavak i otpornost osigurati da se nijednom mjerom za provedbu reformi i projekata ulaganja uključenom u plan za oporavak i otpornost ne nanosi bitna šteta okolišnim ciljevima (ocjena A) u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća¹ (načelo „ne nanosi bitnu štetu”).

¹ Uredba (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (SL L 198, 22.6.2020., str. 13.).

- (24) U skladu s tehničkim smjernicama navedenima u Obavijesti Komisije naslovljenoj „Tehničke smjernice o primjeni načela nenanošenja bitne štete u okviru Uredbe o mehanizmu za oporavak i otpornost”¹ Danska je navela i obrazložila da njezin plan za oporavak i otpornost ne nanosi bitnu štetu nijednom okolišnom cilju. Posebno se to odnosi na komponentu povezanu s energetsom učinkovitošću i usmjerenu na zamjenu uljnih plamenika i plinskih peći električnim toplinskim pumpama. No, odnosi se i na održivi promet, u kojem bi se prema Uredbi (EU) 2021/241 trebala podupirati samo pokretna imovina s nultim ili niskim emisijama.

Doprinos zelenoj tranziciji, uključujući biološku raznolikost

- (25) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (e) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.5. Priloga V. toj uredbi plan za oporavak i otpornost sadržava mjere koje u velikoj mjeri (ocjena A) doprinose zelenoj tranziciji, uključujući biološku raznolikost, ili rješavanju izazova koji iz toga proizlaze. Na mjere potpore klimatskim ciljevima otpada iznos koji čini 59 % ukupnih sredstava dodijeljenih u okviru plana za oporavak i otpornost, izračunan u skladu s metodom utvrđenom u Prilogu VI. Uredbi (EU) 2021/241. U skladu s člankom 17. te Uredbe, plan za oporavak i otpornost usklađen je s informacijama koje su uključene u nacionalni energetska i klimatski plan za 2030. Glavni je naglasak plana za oporavak i otpornost na ubrzavanju zelene tranzicije. Mjere u planu za oporavak i otpornost usklađene su s danskim nacionalnim energetska i klimatskim planom za razdoblje 2021.–2030., a ciljevi u pogledu energetske učinkovitosti ga i premašuju. Mjere su usklađene i s općim ciljem Danske da u odnosu na 1990. smanji emisije stakleničkih plinova za 70 % do 2030. i da najkasnije do 2050. postane klimatski neutralna.

¹ SL C 58, 18.2.2021., str. 1.

- (26) Najveća reformska inicijativa u planu za oporavak i otpornost je zelena porezna reforma, pojačano financiranje zelenih ulaganja na početku razdoblja i povećanje poreza na energiju od 2023. kako bi se smanjile emisije stakleničkih plinova. Ta komponenta sadržava mjere za povećanje energetske učinkovitosti kućanstava, industrije i javnih zgrada. Plan za oporavak i otpornost uključuje ciljane reforme i ulaganja u prijevozni i poljoprivredni sektor, koji u Danskoj najviše pridonose emisijama iz sektora koji nisu obuhvaćeni sustavom trgovanja emisijama. Komponenta „održivi cestovni promet” sadržava reformu radi promjene naplate poreza i širenja programa poticaja za zamjenu starih dizelskih automobila te mjere za promicanje zelenog prijevoza i infrastrukture. U komponenti „zelena tranzicija poljoprivrede i okoliša” planira se reforma kojom se, među ostalim, za potrebe okoliša i klime izdvajaju poljoprivredna zemljišta s visokim udjelom ugljika u tlu i predviđaju ulaganja za promicanje ekološke poljoprivrede, inovacije i sanaciju industrijskih lokacija i onečišćenog zemljišta.
- (27) Za ostvarenje ciljnih vrijednosti koje je Danska postavila u pogledu smanjenja emisija stakleničkih plinova bila bi potrebna znatna ulaganja i reforme cijelog gospodarstva, ali i nova istraživanja i inovacije. Komponenta „zeleno istraživanje i razvoj” sadržava mogućnost da se, radi poticanja zelenih inovacija, svim poduzećima privremeno povećaju porezni odbici za istraživanje i razvoj, dok bi se partnerstva za određene projekte u području istraživanja i inovacija trebala usredotočiti na posebne ciljeve istraživanja mogućnosti za smanjenje emisija stakleničkih plinova u bliskoj budućnosti. U istraživačkom projektu hvatanja i skladištenja ugljika trebalo bi ispitati mogućnost skladištenja CO₂ u iscrpljenim naftnim i plinskim poljima u Sjevernom moru, koja imaju potencijal za skladištenje CO₂ iz drugih država članica.

Doprinos digitalnoj tranziciji

- (28) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (f) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.6. Priloga V. toj uredbi plan za oporavak i otpornost sadržava mjere za koje se očekuje da će u velikoj mjeri (ocjena A) djelotvorno doprinijeti digitalnoj tranziciji ili svladavanju izazova koji iz toga proizlaze. Na mjere potpore digitalnim ciljevima otpada iznos koji čini 25 % ukupnih sredstava dodijeljenih u okviru plana za oporavak i otpornost, izračunan u skladu s metodom utvrđenom u Prilogu VI. Uredbi (EU) 2021/241.
- (29) Plan za oporavak i otpornost sadržava ulaganja u digitalizaciju poduzeća kako bi se ojačao položaj prvenstveno MSP-ova na jedinstvenom digitalnom tržištu. Osim toga, plan za oporavak i otpornost uključuje i mjere za povećanje digitalizacije javne uprave u zemlji kako bi se zadovoljile rastuće potrebe građana i poduzeća pri interakciji s javnom upravom. Kako bi se ubrzao gospodarski oporavak i potaknula poduzeća da, s obzirom na povećani porez na emisije CO₂, ulažu u modernu, zelenu i digitalnu tehnologiju, plan za oporavak i otpornost sadržava i niz opsežnih poreznih programa koji bi trebali rezultirati znatnim brojem privatnih ulaganja u digitalnu tehnologiju. Očekuje se da će provedba predloženih mjera znatno pridonijeti digitalnoj tranziciji.
- (30) Kako bi se odgovorilo na izazove digitalne tranzicije, digitalna strategija trebala bi uključivati mjere za razvoj digitalnih vještina. Naposljetku, u planu za oporavak i otpornost, radi veće koherentnosti, predviđena su i ulaganja za uvođenje širokopojsne mreže vrlo velikih brzina u ruralna područja. Očekuje se da će provedba predloženih mjera znatno pridonijeti svladavanju izazova koje donosi digitalna tranzicija.

Trajan učinak

- (31) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (g) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.7. Priloga V. toj uredbi očekuje se da će plan za oporavak i otpornost u velikoj mjeri (ocjena A) imati trajan učinak na Dansku.
- (32) Očekuje se da će provedba predviđenih reformi i ulaganja dovesti do trajnih strukturnih promjena u gospodarstvu. Povećanje poreza na energiju i potom uvođenje ujednačenog poreza na emisije stakleničkih plinova trebalo bi pridonijeti ubrzanju zelene tranzicije gospodarstva u cilju trajnog smanjenja emisija stakleničkih plinova. Cilj zelene tranzicije gospodarstva dosljedno i učinkovito se podupire drugim mjerama i ulaganjima, prije svega usmjeravanjem financiranja na sektore s najvećim emisijama stakleničkih plinova (prijevoz i poljoprivreda) i istodobnim poboljšanjem energetske učinkovitosti.
- (33) Očekuje se da će se ključne reforme iz plana za oporavak i otpornost nastaviti i nakon 2026. Ambiciozni projekti istraživanja i razvoja iz plana za oporavak i otpornost mogli bi dugoročno imati pozitivan učinak na ostvarivanje klimatskih ciljeva, prvenstveno onih koji se odnose na poboljšanje hvatanja i skladištenja ugljika. Snažniji sustavi upravljanja zalihama ključnih proizvoda u zdravstvenom sektoru trebali bi pridonijeti dugoročnoj otpornosti tog sektora. Očekuje se da će ulaganja u digitalizaciju i provedba digitalne strategije imati trajan učinak zahvaljujući ubrzanoj digitalnoj tranziciji javne uprave i MSP-ova u toj zemlji.
- (34) Trajan učinak plana za oporavak i otpornost može se pojačati i sinergijama između plana za oporavak i otpornost i drugih programa, uključujući one koji se financiraju iz fondova kohezijske politike.

Praćenje i provedba

- (35) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (h) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.8. Priloga V. toj uredbi aranžmani predloženi u planu za oporavak i otpornost prikladni su (ocjena A) za osiguranje djelotvornog praćenja i provedbe plana za oporavak i otpornost, uključujući predviđeni vremenski raspored, ključne etape i ciljne vrijednosti te povezane pokazatelje. U aranžmanima su predviđene dvije razine kontrole i revizije: središnja razina, kao dodatak postojećim mehanizmima kontrole i revizije te postojeća decentralizirana razina. Za koordinaciju i dobro funkcioniranje revizije i kontrola provedbe plana za oporavak i otpornost u resornim ministarstvima odgovorno je Ministarstvo financija.
- (36) Ključne etape i ciljne vrijednosti jasne su i realistične, a predloženi pokazatelji za te ključne etape relevantni, prihvatljivi i pouzdani. Ključne etape i ciljne vrijednosti danskog plana za oporavak i otpornost primjeren su sustav za praćenje provedbe plana za oporavak i otpornost. Nakon što se ključne etape i ciljne vrijednosti ocijene kao dovršene, mehanizmi provjere, prikupljanje podataka i odgovornosti koje je opisala Danska dovoljno su pouzdani da se na odgovarajući način opravdaju zahtjevi za isplatu. Iz projekata će se prikupljati posebni podaci o krajnjim korisnicima/korisnicima, izvođačima i podizvođačima. Prikupljanjem tih podataka stjecat će se znanja o rizicima, posebno u pogledu „koncentracije” i „reputacijskih” rizika.

- (37) Ključne etape i ciljne vrijednosti relevantne su i za mjere koje su prihvatljive za financiranje u skladu s člankom 17. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/241. Aktualni pravni učinci iskazani su u članku 24. stavku 3., kao i članku 24. stavku 2. te uredbe, kojim se i za takve mjere zahtijeva ostvarenje ključnih etapa i ciljnih vrijednosti kako bi se opravdao zahtjev za isplatu.
- (38) Države članice trebale bi osigurati da se financijska potpora u okviru Mehanizma priopći i potvrdi u skladu s člankom 34. Uredbe (EU) 2021/241. Kako bi se državama članicama pomoglo u provedbi njihova plana za oporavak i otpornost, može se zatražiti tehnička potpora u okviru Instrumenta za tehničku potporu uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/240 Europskog parlamenta i Vijeća¹.

Troškovi

- (39) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (i) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.9. Priloga V. toj uredbi obrazloženje iznosa procijenjenih ukupnih troškova plana za oporavak i otpornost koje je navedeno u planu za oporavak i otpornost donekle je (ocjena B) razumno i uvjerljivo, u skladu je s načelom troškovne učinkovitosti te je razmjerno očekivanom nacionalnom ekonomskom i socijalnom učinku.
- (40) Danska je dostavila procjene troškova za sve mjere u okviru sedam komponenti plana za oporavak i otpornost. Procjene pružaju određeni uvid u elemente i pokretače troškova. U nekim se slučajevima temelje na sličnim prethodnim mjerama politike, istraživanjima i drugim izvorima. Najveći elementi troškova temelje se na makroekonomskim simulacijama. Uz neke elemente troškova dostavljena je nepotpuna dokumentacija (ugovori, jedinične cijene ili pretpostavke).

¹ Uredba (EU) 2021/240 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. veljače 2021. o uspostavi Instrumenta za tehničku potporu (SL L 57, 18.2.2021., str. 1.).

- (41) Danska je dostavila procjene troškova za sve mjere ulaganja u okviru plana za oporavak i otpornost. Troškovi općih poreznih mjera, kao što su postupci amortizacije u okviru zelene porezne reforme i porezni odbici za istraživanje i razvoj, procijenjeni su na temelju modela. Za ulaganja za koja su u prošlosti postojale slične mjere, kao što su mjere energetske učinkovitosti ili potpora za digitalizaciju MSP-ova, jasno su navedene procjene troškova te je bilo moguće jasno utvrditi primijenjenu metodologiju. U slučaju reformi, kao što je nova digitalna strategija, ili za nove mjere, kao što su određeni projekti istraživanja i razvoja, ili za mjere za koje nisu postojali slični programi u prošlosti, procjene troškova slabije su razrađene. Konačno, procijenjeni ukupni troškovi plana za oporavak i otpornost u skladu su s načelom troškovne učinkovitosti te su razmjerni očekivanom nacionalno m ekonomskom i socijalnom učinku.

Zaštita financijskih interesa Unije

- (42) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (j) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.10. Priloga V. toj uredbi aranžmani predloženi u planu za oporavak i otpornost prikladni su (ocjena A) za sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje korupcije, prijevara i sukoba interesa pri korištenju sredstava stavljenih na raspolaganje na temelju te uredbe i očekuje se da će se aranžmanima djelotvorno izbjeći dvostruko financiranje na temelju te uredbe i u okviru drugih programa Unije. Time se ne dovodi u pitanje primjena drugih instrumenata i alata za promicanje i osiguranje usklađenosti s pravom Unije, među ostalim i za sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje korupcije, prijevara i sukoba interesa te za zaštitu proračuna Unije u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2020/2092 Europskog parlamenta i Vijeća¹.

¹ Uredba (EU, Euratom) 2020/2092 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2020. o općem režimu uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije (SL L 433I, 22.12.2020., str. 1.).

- (43) Planu za oporavak i otpornost priložene su zadovoljavajuće provedbene mjere, uključujući sveobuhvatne mjere zaštite u pogledu kontrole i revizije. Ukupnu odgovornost za provedbu plana za oporavak i otpornost trebalo bi imati Ministarstvo financija, dok bi za operativne i administrativne aspekte plana za oporavak i otpornost trebala biti zadužena druga ministarstva. U Ministarstvu financija, Ured za reviziju i nadzor odgovoran je za provedbu kontrola korištenja sredstava u ministarstvima te dokumentaciju i ostvarenje ciljnih vrijednosti i ključnih etapa.
- (44) U danskom planu za oporavak i otpornost navedeni su postupci koji su uspostavljeni radi usklađenosti s primjenjivim pravom Unije i nacionalnim pravom tijekom provedbe svih mjera. Ukupno gledajući, sustav kontrole i drugi relevantni aranžmani, među ostalim za prikupljanje i stavljanje na raspolaganje podataka o krajnjim korisnicima, primjereni su za sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje korupcije, prijevara i sukoba interesa pri korištenju sredstava na temelju Uredbe (EU) 2021/241 i izbjegavanja dvostrukog financiranja na temelju te uredbe i drugih programa Unije. Svako od devet nadležnih resornih ministarstava koja će biti uključena u provedbu komponenti plana trebalo bi Uredu za reviziju i nadzor, koji provodi kontrole i nadzor, dati izjavu o upravljanju RRF-om.
- (45) Sustav unutarnje kontrole opisan u planu za oporavak i otpornost Danske temelji se na pouzdanom postupku i strukturi u kojima su uloge i odgovornosti jasno definirane, a relevantne kontrolne funkcije na odgovarajući način odvojene. Sustav kontrole i drugi relevantni aranžmani, uključujući one za prikupljanje i stavljanje na raspolaganje podataka o krajnjim primateljima, prikladni su. Danska je navela da će radi dopune primjene nacionalnih sustava za određene zahtjeve iz plana za oporavak i otpornost uvesti sustav ARACHNE.

Koherentnost plana za oporavak i otpornost

- (46) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (k) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.11. Priloga V. toj uredbi plan za oporavak i otpornost u velikoj mjeri (ocjena A) sadržava mjere za provedbu reformi i projekte javnih ulaganja koji čine koherentna djelovanja.
- (47) Obilježje plana za oporavak i otpornost Danske dosljedna je vizija iskorištavanja oporavka kao poluge za ubrzavanje zelene tranzicije, pri čemu je vidljiva usklađenost između komponenti i pojedinačnih mjera. Reforme i ulaganja u svakoj komponenti dosljedni su i uzajamno se nadopunjuju, a među komponentama postoji sinergija i komplementarnost. Nijedna mjera predložena u okviru pojedine komponente nije proturječna niti narušava djelotvornost ostalih mjera, a nisu utvrđene ni nedosljednosti ili proturječnosti među različitim komponentama.

Ravnopravnost

- (48) Plan za oporavak i otpornost sadržava mjere za koje se očekuje da će Danskoj pomoći da odgovori na izazove rodne ravnopravnosti i jednakih mogućnosti za sve. Među njima su mjere za promicanje primjene digitalnih rješenja u zdravstvenom sektoru, kao što su liječnički pregledi putem video veze, koje bi trebale biti od koristi ranjivim skupinama u pristupu zdravstvenoj skrbi. Donesena je i odredba kojom se osigurava da se rodna ravnoteža i raznolikost istraživačkih timova uključe u ukupnu procjenu zahtjeva u okviru programa za zeleno istraživanje i razvoj osigurava. Očekuje se i da će pitanja ravnopravnosti biti uključena u osmišljavanje nove digitalne strategije.

Samoprocjena sigurnosti

- (49) Samoprocjena sigurnosti nije dostavljena jer Danska to nije smatrala primjerenim u skladu s člankom 18. stavkom 4. točkom (g) Uredbe (EU) 2021/241.

Postupak savjetovanja

- (50) U skladu s nacionalnim pravnim okvirom, pripremne faze danskog plana za oporavak i otpornost obilježila su česta savjetovanja sa socijalnim partnerima i poslovnim organizacijama. Tijekom pripreme plana za oporavak i otpornost provedeno je savjetovanje s dionicima u kontekstu nacionalnih „restart timova” i „klimatskih partnerstava”. Inicijative restart timova i klimatskih partnerstava uključene su u vladine inicijative koje su naknadno odobrene u danskom parlamentu.
- (51) Činjenica da su mjere koje će se financirati na temelju Uredbe (EU) 2021/241 uključene u nacionalni proračun i u više sveobuhvatnih političkih sporazuma, posebno mjere povezane sa zelenom poreznom reformom i održivim cestovnim prijevozom, podrazumijevala je znatnu vidljivost u politički zainteresiranoj javnosti. U planu za oporavak i otpornost navodi se da se Danska jasno obvezala na poštovanje obveza u pogledu komunikacije, kako je utvrđeno u toj uredbi.
- (52) Kako bi se osiguralo da relevantni akteri preuzmu odgovornost ključno je da se tijekom provedbe ulaganja i reformi iz plana za oporavak i otpornost uključe sva relevantna lokalna tijela i dionici te socijalni partneri. Države članice trebaju osigurati da se financiranje u okviru Mehanizma priopći i potvrdi u izjavi o financiranju.

Pozitivna ocjena

- (53) Nakon Komisijine pozitivne ocjene danskog plana za oporavak i otpornosti zaključka da je plan za oporavak i otpornost u zadovoljavajućoj mjeri usklađen s kriterijima za ocjenjivanje utvrđenima u Uredbi (EU) 2021/241, u skladu s člankom 20. stavkom 2. te uredbe i Prilogom V. toj uredbi, ovom bi Odlukom trebalo utvrditi reforme i projekte ulaganja koji su potrebni za provedbu plana za oporavak i otpornost, relevantne ključne etape, ciljne vrijednosti i pokazatelje, i iznos koji Unija stavlja na raspolaganje u obliku bespovratne financijske potpore.

Financijski doprinos

- (54) Procijenjeni ukupni trošak plana za oporavak i otpornost Danske iznosi 12 010 000 000 DKK, što na temelju referentne stope ESB-a za EUR i DKK od 30. travnja 2021. odgovara iznosu od 1 615 267 709 EUR. Taj se iznos odnosi isključivo na rashode i stoga isključuje očekivane prihode od porezne reforme povezane s porezima na emisije za poduzeća koje Danska procjenjuje na 410 000 000 DKK, što odgovara iznosu od 55 142 361 EUR. S obzirom na to da je plan za oporavak i otpornost u zadovoljavajućoj mjeri usklađen s kriterijima za ocjenjivanje utvrđenima u Uredbi (EU) 2021/241, a procijenjeni ukupni troškovi plana za oporavak i otpornost viši su od maksimalnog financijskog doprinosa dostupnog za Dansku, financijski doprinos dodijeljen za plan za oporavak i otpornost Danske trebao bi biti jednak ukupnom iznosu financijskog doprinosa dostupnog za Dansku.

- (55) U skladu s člankom 11. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/241 izračun maksimalnog financijskog doprinosa za Dansku ažurirat će se do 30. lipnja 2022. U skladu s člankom 23. stavkom 1. te uredbe iznos za Dansku koji ne premašuje maksimalni financijski doprinos iz članka 11. stavka 1. točke (a) te uredbe trebalo bi staviti na raspolaganje za pravne obveze do 31. prosinca 2022. Bude li to potrebno nakon ažuriranja maksimalnog financijskog doprinosa, Vijeće bi na prijedlog Komisije trebalo izmijeniti ovu Odluku tako da se bez nepotrebne odgode uključi ažurirani maksimalni financijski doprinos izračunan u skladu s člankom 11. stavkom 2. te uredbe.
- (56) Potpora će se financirati pozajmljivanjem od strane Komisije u ime Unije na temelju članka 5. Odluke Vijeća (EU, Euratom) 2020/2053¹. Potpora bi se trebala isplatiti u obrocima nakon što Danska u zadovoljavajućoj mjeri ostvari relevantne ključne etape i ciljne vrijednosti utvrđene u vezi s provedbom plana za oporavak i otpornost.
- (57) Danska je zatražila pretfinanciranje u iznosu od 13 % financijskog doprinosa. Taj bi se iznos Danskoj trebao staviti na raspolaganje podložno stupanju na snagu sporazuma iz članka 23. stavka 1. Uredbe (EU) 2021/241 („sporazum o financiranju”).

¹ Odluka Vijeća (EU, Euratom) 2020/2053 od 14. prosinca 2020. o sustavu vlastitih sredstava Europske unije te o stavljanju izvan snage Odluke 2014/335/EU, Euratom. (SL L 424, 15.12.2020., str. 1.).

- (58) Ovom se Odlukom ne bi trebalo dovoditi u pitanje ishod postupaka koji se odnose na dodjelu sredstava Unije u okviru drugog programa Unije osim Mehanizma ni postupke koji se odnose na narušavanje funkcioniranja unutarnjeg tržišta koji se mogu poduzeti, posebno na temelju članaka 107. i 108. Ugovora. Ona nema prednost pred zahtjevom iz članka 108. Ugovora da države članice obavijeste Komisiju o slučajevima potencijalne državne potpore,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Odobrenje ocjene plana za oporavak i otpornost

Odobrava se ocjena plana za oporavak i otpornost Danske na temelju kriterija predviđenih u članku 19. stavku 3. Uredbe (EU) 2021/241. Reforme i projekti ulaganja u okviru plana za oporavak i otpornost, aranžmani i vremenski raspored za praćenje i provedbu plana za oporavak i otpornost, uključujući relevantne ključne etape i ciljne vrijednosti, relevantni pokazatelji povezani s ostvarenjem predviđenih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti te aranžmani za pružanje potpunog pristupa osnovnim relevantnim podacima Komisiji utvrđeni su u Prilogu ovoj Odluci.

Članak 2.

Financijski doprinos

1. Unija Danskoj stavlja na raspolaganje financijski doprinos u obliku nepovratne potpore u iznosu od 1 551 401 105 EUR¹. Iznos od 1 302 852 547 EUR na raspolaganju je za preuzimanje pravnih obveza do 31. prosinca 2022. Ako ažuriranje predviđeno u članku 11. stavku 2. Uredbe (EU) 2021/241 rezultira ažuriranim maksimalnim financijskih doprinosom za Dansku koji je jednak ili veći od 1 551 401 105 EUR, dodatni iznos od 248 548 558 EUR na raspolaganju je za preuzimanje pravnih obveza od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2023. Ako ažuriranje predviđeno u članku 11. stavku 2. Uredbe (EU) 2021/241 rezultira ažuriranim maksimalnim financijskom doprinosom za Dansku koji je manji od 1 551 401 105 EUR, razlika između ažuriranog maksimalnog financijskog doprinosa i iznosa od 1 302 852 547 EUR na raspolaganju je za preuzimanje pravnih obveza u skladu s postupkom utvrđenim u članku 20. stavku 8. Uredbe (EU) 2021/241 od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2023.

¹ Taj iznos odgovara financijskim sredstvima dodijeljenima nakon odbitka proporcionalnog udjela Danske u troškovima navedenima u članku 6. stavku 2. Uredbe (EU) 2021/241, izračunanima u skladu s metodom utvrđenom u članku 11. te uredbe.

2. Komisija Danskoj stavlja na raspolaganje financijski doprinos Unije u obrocima u skladu s Prilogom. Iznos od 201 682 144 EUR stavlja se na raspolaganje kao plaćanje pretfinanciranja, koje je jednako iznosu od 13 % financijskog doprinosa. Komisija pretfinanciranje i obroke može isplatiti u jednoj ili više tranši. Veličina tranši ovisi o dostupnosti sredstava.
3. Pretfinanciranje se oslobađa podložno stupanju na snagu sporazuma o financiranju i u skladu s njim. Iznos pretfinanciranja poravnava se proporcionalnim smanjenjem obroka za isplatu.
4. Oslobađanje obroka u skladu sa sporazumom o financiranju ovisi o dostupnosti sredstava i odluci Komisije, donesenoj u skladu s člankom 24. Uredbe (EU) 2021/241, da je Danska u zadovoljavajućoj mjeri ostvarila relevantne ključne etape i ciljne vrijednosti utvrđene u vezi s provedbom plana za oporavak i otpornost. Podložno o stupanju na snagu pravnih obveza iz stavka 1., kako bi bila prihvatljiva za plaćanje, Danska ključne etape i ciljne vrijednosti mora ostvariti najkasnije 31. kolovoza 2026.

Članak 3.

Adresat

Ova je Odluka upućena Kraljevini Danskoj.

Sastavljeno u ...

Za Vijeće

Predsjednik
